

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja
ett positivt skolklimat vid Ankarskolan i Varbergs
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Ankarskolan granska arbetet med att främja ett positivt skolklimat. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att at och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet, med fokus på årskurserna 7–9. Detta omfattar hur lärare och annan skolpersonal arbetar med att främja ett positivt skolklimat, och hur rektorn arbetar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen. Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Ankarskolan i följande utsträckning:

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Lärare och annan skolpersonal arbetar i flera delar, men utvecklingsområden finns med att främja ett positivt skolklimat.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna och annan skolpersonal behöver i större utsträckning involvera eleverna i det främjande arbetet med att skapa ett positivt skolklimat samt i aktiviteter som stärker trygghet och trivsel.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn arbetar hög utsträckning för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 24 november 2026 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån **det** identifierade utvecklingsområdet. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:10870) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas lärares och annan skolpersonals arbete med att eleverna ska trivas och vara trygga i skolmiljön, under hela skoldagen. Det innefattar hur lärare och personal arbetar relationsfrämjande och i sitt ledarskap agerar tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande. Området inkluderar även hur personalen arbetar för att eleverna ska involveras så att de ges möjlighet att utveckla sin förståelse för vad ett positivt skolklimat innebär. Härtill granskas om det sker ett arbete, med gemensamma arbetssätt och aktiviteter, som utvecklar skolklimatet.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärare och annan skolpersonal arbetar i flera delar, men utvecklingsområden finns med att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, elever, observationer av skolmiljön samt inkommen dokumentation.

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan personal utövar ett tydligt och samtidigt omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat under hela skoldagen. Vuxennärvaron är hög i gemensamma utrymmen och skolans

personal arbetar aktivt för att skapa ett positivt skolklimat genom att bemöta eleverna med respekt, intresse och omtanke. Detta gör de exempelvis genom att hälsa på elever med namn, föra samtal med eleverna om sådant som intresserar dem, och ställa frågor som visar att de värdesätter eleverna. Ledarskapet är en del av skolans förhållningssätt som utgår från att all personal visar respekt och hänsyn så att alla mår bra och känner sig trygga, och beskrivs i skolans ordningsregler. Skolans personal kommunicerar dessa regler med eleverna, vilket gör förväntningar på beteenden begripliga. Personalen anpassar sitt agerande efter situation och elevens behov, men ser till att bemötandet är likvärdigt och konsekvent. När situationer uppstår resonerar lärarna med eleverna och försöker fånga deras uppmärksamhet och intresse i stället för att tillrättavisa. Det visar sig exempelvis genom att skolans personal bygger relationer till de elever som behöver stöttning för att följa de gemensamma reglerna, genom att de tar initiativ till korta, vardagliga samtal och följer elever in i undervisningen på ett lugnt och stödjande sätt. I matsalen äter personalen pedagogisk lunch tillsammans med eleverna och samtalar med dem. Skolans personal är uppmärksamma på elever som är ensamma, exempelvis under lunchrasten, och sätter sig hos de elever som sitter själva. Eleverna vet att de kan säga till en vuxen om något händer.

Det finns strategier och arbetssätt för att göra eleverna involverade i arbetet med att främja ett positivt skolklimat och att ge eleverna möjlighet att förstå skolans förhållningssätt. Samtidigt tyder elevernas upplevelser på att arbetet ännu inte fullt ut fått avsedd effekt. Elever uttrycker att de inte alltid kan vara sig själva i skolmiljön, eftersom det innebär en risk att bli utsatt för negativa kommentarer eller bli hånad. Genom klass- och elevråd ges eleverna möjlighet att påverka ordningsregler och förhållningssätt, så att deras perspektiv tas tillvara. Eleverna reflekterar och diskuterar hur skolklimatet fungerar och vad som kan bli bättre. Eleverna får också möjlighet att beskriva hur de trivs och hur de uppfattar skolklimatet genom elevenkäter och utvecklingssamtal. Dock deltar sällan alla elever i efterföljande samtal om enkätresultaten. Skolans elever arbetar kontinuerligt, under mentorstiden från årskurs 7 till 9, med värdegrunds- och demokratifrågor samt diskrimineringsgrunderna utifrån ett årshjul. Lärarna använder sig då till exempel av filmer, rollspel och värderings- och dilemmaövningar för att ge eleverna möjlighet att samtala om och skapa förståelse för värdegrunds- och demokratifrågor, diskrimineringsgrunder och trivsel. Exempelvis arbetar årskurs 7 med normer och allas lika värde, årskurs 8 arbetar med likabehandlingsplanen och att våga ta ställning och årskurs 9 arbetar med diskrimineringsgrunderna och olikheter.

Skolans personal arbetar visserligen med några aktiviteter för att skapa en skolgemenskap och ett positivt skolklimat. Det finns dock få aktiviteter som

ger elever i olika årskurser möjlighet att träffas och stärka samhörigheten och tryggheten, även om elever i samma årskurser möts genom aktiviteter som till exempel olika idrottsevenemang, och gemensamma traditioner som jul- och sommaravslutningar och skolans 10-årsfirande. Över stadiegränserna finns någon aktivitet, exempelvis ger personalen de äldre eleverna ansvar för någon friidrottsdag. Lärare kan också ge elever från de högre årskurserna uppdrag att genomföra lässtunder och ge information om nationella prov för eleverna på låg- och mellanstadiet. Det finns en aktiv vuxennärvaro under hela skoldagen där personalen uppmärksammar elever som är ensamma. Skolpersonalen erbjuder inga organiserade rastaktiviteter men då lärare befinner sig i elevkaféet, matsalen och andra allmänna ytor kan de spontant spela pingis, hämta kaffe i elevkaféet och prata med eleverna. Elevrådet anordnar inga aktiviteter på skolan. Dock har elevrådet varit delaktiga i arbetet med att ta fram önskemål om inrättande av skolkafé och inköp av biljardbord.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärarna och annan skolpersonal behöver i större utsträckning involvera eleverna i det främjande arbetet med att skapa ett positivt skolklimat samt i aktiviteter som stärker trygghet och trivsel.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att skolan visserligen arbetar med flera insatser för att främja ett positivt skolklimat och involverar eleverna i frågor om trivsel och värdegrund. Elevernas upplevelse visar dock att de inte fullt ut kan vara sig själva utan risk för negativa kommentarer. Det finns även få organiserade aktiviteter som skapar möten och gemenskap mellan årskurser, vilket begränsar möjligheterna att stärka trygghet och samhörighet i hela skolan.

Skolinspektionen rekommenderar därför att personalen, under ledning av rektorn, utvecklar, fördjupar och stärker sitt främjande arbete. Det kan till exempel handla om att fördjupa arbetet i de forum där eleverna redan möts för att diskutera värdegrundsfrågor, så att respekten för olikheter och ett inkluderande bemötande får en tydligare och mer genomgripande plats i

dessa samtal.¹ Detta är särskilt viktigt eftersom elever uttrycker att de inte alltid kan vara sig själva utan risk för negativa kommentarer. Genom att stärka fokus på respekt, förståelse och acceptans i befintliga strukturer kan skolan skapa bättre förutsättningar för att alla elever ska känna sig trygga i att uttrycka sig och vara sig själva. Skolan bör även utveckla fler aktiviteter som skapar möten och gemenskap mellan elever i olika årskurser. Sådana aktiviteter kan bidra till att stärka samhörigheten och minska risken för att negativa attityder och exkluderande beteenden får fäste. Genom att kombinera ett mer inkluderande värdegrundsarbete med årskursövergripande aktiviteter och fortsatt aktiv vuxennärvaro kan skolan skapa ett mer sammanhållet och positivt skolklimat där alla elever ges möjlighet att känna sig delaktiga och accepterade.

Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas hur rektorn arbetar för att det ska finnas ett gemensamt arbete på skolövergripande nivå för att främja ett positivt skolklimat. Detta inkluderar även hur rektorn arbetar och tar ansvar för att lärare och annan personal på skolan utvecklar och förhåller sig till de gemensamma förhållningssätten.

Området inbegriper även att lärare och annan personal ska få vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt så att de kan omsätta dessa och verka för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn arbetar i hög utsträckning för att främja ett positivt skolklimat. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare och annan personal, samt inkommen dokumentation.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn leder ett långsiktigt strategiskt arbete som syftar till att främja ett positivt skolklimat. Rektorn arbetar för att förankra en gemensam värdegrund och ett gemensamt förhållningssätt med målet att eleverna ska trivas. För att synliggöra de värderingar och mål som ligger till grund för

¹ Skolverket (2022). *Skapa trygghet för lärande – Om skolans arbete mot mobbning, trakasserier och kränkande behandling*. Stockholm: Skolverket.

skolans värdegrundsarbete har rektorn organiserat arbetet i ett årshjul för de olika årskurserna, som lärare och elever arbetar med på mentorstiden. Arbetet utgår från olika teman inom värdegrunds- och demokratiuppdraget beroende på årskurs och kan anpassas utifrån de aktuella behoven i klasserna. Rektorn har tydliggjort att personalen ska tillämpa ett relationellt förhållningssätt och uttrycker förväntningar om att all personal har ett gemensamt uppdrag att skapa tillitsfulla relationer till eleverna. För att stärka detta har rektorn betonat vikten av att all personal uppmärksammar och hälsar på eleverna, samt att lärarna välkomnar eleverna vid klassrumsdörren inför varje lektion. I det relationella arbetet använder skolan olika metoder, såsom relationskartläggningar och sociogram, för att stärka personalens kunskap och förståelse för elevernas behov och relationer. Resultaten från dessa kartläggningar ligger till grund för det fortsatta arbetet med att skapa trivsel och trygghet för eleverna. Rektorn har exempelvis organiserat årskursvisa lunchraster i syfte att eleverna ska få möjlighet att träffa och lära känna andra elever inom samma årskurs samt gemensamma schemaramar för start- och sluttider. Rektorn har organiserat för en hög vuxennärvaro som bland annat omfattar rast- och lunchvärdar samt att personalen äter pedagogisk lunch, för att bidra till trygghet och trivsel. Rektorn har också initierat insatser för en trivsam och trygg fysisk miljö genom att inreda med soffgrupper och andra sittytor där eleverna kan umgås eller dra sig undan för lugn och ro, samt ett pingisbord i närheten till kafét. Vissa medarbetare har ett särskilt ansvar för att arbeta med elevernas trygghet och trivsel, såsom att utifrån behov möta upp och välkomna elever på morgonen och bidra till att alla elever har fler vuxna utanför undervisningen att vända sig till. Rektorn fångar upp elevernas synpunkter på olika sätt till exempel genom elevskyddsombud och att förstelärarna genomför elevdialoger och observationer med elever i årskurs 8. Rektorn har utifrån elevernas inspel exempelvis ordnat ett elevkafé, bytt låsen till toalettdörrarna så att de inte går att låsa upp utifrån samt satt upp speglar på en vägg för att ta bort dolda utrymmen och öka tryggheten. Rektorn fångar även upp vårdnadshavares inspel via enkäter och utvecklingssamtal eller behovsstyrda klassmöten med både vårdnadshavare och elever där man exempelvis diskuterar olika frågeställningar för att hela klassen och vårdnadshavarna ska nå en överenskommelse kring ett önskat förhållningssätt och klassrumsklimat.

Rektorn arbetar för att skolan utvecklar samsyn kring gemensamma förhållningssätt, som skolans personal tillämpar och förhåller sig till. Det finns en organisation för hur arbetet ska ske genom att personalen, utifrån sina uppdrag, är organiserade i forum och träffas kontinuerligt för att diskutera och nå samsyn kring gemensamma förhållningssätt. Rektorn samlar personalen vid studiedagar och arbetsplatsträffar för att diskutera och skapa samsyn om skolans värdegrundsarbete. Inom skolans olika mötesforum arbetar personalen kring bland annat relationellt arbete,

demokratisk värdegrund, bemötande samt olikheter utifrån diskrimineringsgrunderna och sociala normer. Som ett stöd i värdegrundsarbetet med personalen har rektorn även involverat huvudmannens centrala värdegrundspedagoger. Skolans ledningsgrupp och förstelärare har fått i uppdrag att utarbeta en handlingsplan som tydliggör fokus för de olika mötena på skolan. Fokus innevarande termin är relationellt förhållningssätt och värdegrundsbildande övningar utifrån ett demokratiperspektiv där hela skolans personal diskuterar i workshops för att nå samsyn. Därefter utvärderar skolpersonalen i tvärgrupper hur arbetet med exempelvis relationellt förhållningssätt gått och bestämmer, tillsammans med rektorn, hur arbetet ska fortskrida. Rektorn följer upp hur personalen förhåller sig till gemensamma förhållningssätt och överenskommelser genom att vara närvarande i verksamheten, delta i diskussioner med personalen i olika möten, genom utvärderingar och i medarbetarsamtal.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Rektorn ser till att skolans personal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som bidrar till arbetet med att främja ett positivt skolklimat. Personalen har fått kompetensutveckling för att kunna arbeta enligt skolans gemensamma förhållningssätt och värdegrundsuppdrag, med fokus på till exempel tillitsfulla relationer och relationellt förhållningssätt. Genom tillfällen ledda av elevhälsan och förstelärarna har personalen fått fortbildning i relationellt arbete i syfte att fånga upp elevernas mående. Likaså har personalen fått kompetensutveckling, till exempel om olikheter utifrån diskrimineringsgrunderna och fortbildning för att öka personalens förmåga att analysera och reflektera kring gemensamma förhållningssätt. Vidare har förstelärarna och biträdande rektorn deltagit i fortbildning kring fördomar och normer och vad som är normalt i ett samhälle. De har därefter fortbildat skolans personal och i tvärgrupper diskuterat aktuell forskning i ämnet och praktiskt övat på hur de kan bemöta olika åsiktsuttryck från elever och vårdnadshavare. Rektorn träffar nyanställd personal i början av terminen för att tydliggöra skolans gemensamma förhållningssätt och rektorns förväntningar på personalen. Vidare håller arbetslagsledare i introduktionsdagar för nyanställda. Dessutom ger personal inom arbetslagen och elevhälsan nyanställda och vikarier vägledning om skolans rutiner och förhållningssätt. Rektorn eller elevhälsans professioner ger stöd och handledning till personal som möter svårigheter i arbetet med att skapa trivsel och trygghet i och utanför klassrummet. Exempelvis stöttar rektorn personal som behöver utveckla en viss förmåga, genom samtal kring såväl undervisning som händelser utanför klassrummet. Tillsammans formuleras delmål som följs upp och utvärderas löpande för att nå önskat resultat.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom frågeställningen.

På Skolinspektionens vägnar

X Susanne Nordberg

Beslutsfattare
Signerat av: Susanne Nordberg

X Lena Asp

Föredragande
Signerat av: Lena Asp

I handläggningen av ärendet har även utredare Daniel Nilsson deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- **undervisning:** processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- **utbildning:** verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 3 § 1 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska präglade utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet med inriktning på årskurserna 7–9, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Ankarskolan, Varbergs kommun, ingår i granskningen. Skolinspektionen besökte Ankarskolan den 2 februari 2026. Besöket genomfördes av utredarna Daniel Nilsson och Lena Asp.

Ankarskolan är en kommunal F-9 skola med Varbergs kommun som huvudman. Skolan har totalt cirka 600 elever och ett tvåparallelligt högstadium med cirka 200 elever. Högstadiet är beläget i en egen byggnad där även skolans matsal finns. Låg- och mellanstadiet finns i intilliggande lokaler.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- 2 observationer i skolmiljön
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare och annan skolpersonal
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras höstterminen 2026.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens huvudsakliga fokus riktar in sig mot arbetet för ett positivt skolklimat under skoldagen och på årskurserna 7–9. Ett positivt skolklimat innefattar bland annat positiva, omtänksamma och stöttande relationer mellan elever och mellan skolpersonal och elever. Detta för att eleverna ska uppleva skola som en trygg, säker och respektfull plats, samt att eleverna uppskattar och känner en samhörighet med skolan. I granskningen är fokus på skolornas främjande arbete. Det främjande arbetet hänger dock så nära ihop med det förebyggande att de är svåra att skilja åt. Med skolklimat avses utbildningen i sin helhet, det vill säga allt som sker under skoldagen inom verksamheten. Arbetet behöver inkludera hela skolan med både de faktiska platser som finns i skolmiljön och alla individer på skolan, som rektor och all skolpersonal. Det huvudsakliga fokuset i granskningen riktas mot hur man arbetar med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel utanför undervisningstiden och inte specifikt i skolämnen under skoldagen. Hur lärare och annan skolpersonal arbetar med klasserna, elevgrupper och klassklimat är ändå en så pass central del i skolornas arbete för att skapa trivsel och trygghet att det inte går att avgränsa bort helt. Även elevers perspektiv, hur elever involveras i relationsarbetet och hur de stärks i sin förmåga att verka för ett positivt skolklimat är en del av granskningen.

Granskningen syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet. Skolans arbete granskas i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- 1. I vilken utsträckning arbetar lärare och annan skolpersonal med att främja ett positivt skolklimat?*
- 2. I vilken utsträckning arbetar rektorn strategiskt för att främja ett positivt skolklimat?*

Kvalitetskriterier

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna ska involveras.

Lärare och annan skolpersonal är väl förtrogna med skolans gemensamma förhållningssätt och arbetar medvetet utifrån dessa för att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn ansvarar för att, genom ett strategiskt arbete, skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras.

Rektorn tar aktivt ansvar för att skolan utvecklar gemensamma förhållningssätt, som all skolpersonal tillämpar och förhåller sig till.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Lärare och annan skolpersonal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.